

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 344/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpeného Mgr. Petrom Troščákom, advokátom, Hlavná 50, Prešov proti postupu a uzneseniu Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou č. k. 1 Pn 248/24/7713-13 z 20. januára 2025 a proti postupu a upovedomeniu Krajskej prokuratúry v Prešove č. k. 4 Kn 139/24/7700-12 z 5. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a uznesením okresnej prokuratúry a postupom a upovedomením krajskej prokuratúry označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie a upovedomenie zrušiť a vec vrátiť okresnej prokuratúre na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania prečinu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa mali [REDAKOVANÉ], riaditeľ Nemocnice s poliklinikou sv. [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], primár psychiatrického oddelenia (ďalej aj „podozriví“), dopustiť tým, že 7. novembra 2022 poskytli správu o zdravotnom stave [REDAKOVANÉ] (syna sťažovateľa) vyšetrovatelke Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Odboru kriminálnej polície, 1. oddelenia vyšetrovania Bratislava V, bez zbavenia povinnosti mlčanlivosti, čím porušili § 11 ods. 9 písm. f) zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách

súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“).

3. Uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru Bardejov sp. zn. ORP-356/BJ-BJ-2024 zo 4. decembra 2024 bolo trestné oznámenie sťažovateľa odmietnuté podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku.

4. Sťažnosť sťažovateľa proti tomuto uzneseniu bola ako nedôvodná zamietnutá napadnutým uznesením prokurátorky okresnej prokuratúry, v ktorom konštatovala zákonnosť a odôvodnenosť tohto uznesenia. Zo strany povereného príslušníka bola zabezpečená správa podaná nemocnicou na základe žiadosti vyšetrovateľa, ako aj správa na základe jeho žiadosti, skutkový stav bol teda zistený v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. Poskytnutím správy orgánu činnému v trestnom konaní na základe žiadosti podľa § 3 ods. 1 Trestného poriadku (v zmysle ktorého je poskytovateľ povinný na základe písomného vyžiadania bezodkladne poskytnúť výpis zo zdravotnej dokumentácie v rozsahu súvisiacim s účelom vyžiadania), bez porušenia povinnosti mlčanlivosti, nedošlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty prečinu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi. Samotné poskytnutie informácie formou výpisu zo zdravotnej dokumentácie oprávnenej osobe – orgánu činnému v trestnom konaní – [REDAKOVANÉ] nebolo skutočnosťou, pri ktorej by musel byť zbavený mlčanlivosti a ani jeho podpísanie riaditeľom nemocnice nemožno považovať za rozporné so zákonom.

5. Na základe žiadosti sťažovateľa o preskúmanie postupu a rozhodnutia prokurátorky okresnej prokuratúry prokurátor krajskej prokuratúry sťažovateľovi napadnutým upovedomením oznámil, že ju odkladá ako nedôvodnú, bez prijatia prokurátorských opatrení. Podozriví nenaplnili subjektívnu ani objektívnu stránku preverovaného trestného činu. Výsluch podozrivých nebolo potrebné vykonať, pretože pripojené listinné dôkazy objektivizovali rozhodné skutkové okolnosti. Prezentoval názor, že zmyslom právnej úpravy dožiadania orgánov činných v trestnom konaní a súdov (§ 3 Trestného poriadku) je odstrániť prekážky v ich riadnom a včasnom postupe pri zabezpečovaní potrebných informácií, a tým k dosiahnutiu účelu a zmyslu trestného konania čo najskôr, t. j. i bez zbavenia mlčanlivosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Na základe materiálneho vyhodnotenia obsahu správy je toho názoru, že na základe žiadosti vyšetrovateľky ju nemocnica podala vo forme výpisu zo zdravotnej dokumentácie [REDAKOVANÉ]. Zároveň nezistil dôkaz, že by mal byť obsah správy nepravdivý ani o zlom úmysle podozrivých voči [REDAKOVANÉ]. [REDAKOVANÉ] správu podpísal z dôvodu jeho funkcie, v rámci komunikácie v mene nemocnice voči tretím osobám. Ani v prípade nedodržania formálnych náležitostí či už žiadosti vyšetrovateľky, ako aj správy nemocnice nemožno spochybníť, že ju bolo možné podať aj bez zbavenia mlčanlivosti s poukazom na § 3 Trestného poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ považuje odmietnutie jeho trestného oznámenia za predčasné, vychádzajúce z nedostatočne zisteného skutkového stavu, keďže neboli použité vhodné dôkazné prostriedky (konkrétne výsluch podozrivých), a nesprávneho právneho posúdenia. Napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry a upovedomenie krajskej prokuratúry považuje za arbitrárne, nedávajúce

žiadnu odpoveď na jeho podstatné námietky. Spochybňuje z ich odôvodnenia vyplývajúci záver, že zdravotnícky pracovník môže poskytnúť na vyžiadanie orgánov činných v trestnom konaní zákonom chránenú informáciu či údaj bez pozbavenia povinnosti mlčanlivosti.

7. Rovnako ako v žiadosti o preskúmanie rozhodnutia prokurátorky okresnej prokuratúry sťažovateľ konkretizuje svoje námietky a uvádza, že žiadosť vyšetrovateľky nebola žiadosťou podľa § 24 ods. 4 zákona o zdravotnej starostlivosti, ale bola žiadosťou podľa § 3 ods. 1 Trestného poriadku a tento inštitút nedáva možnosť poskytnúť informácie bez zbavenia povinnosti mlčanlivosti, a že nebola podaná písomne, ale elektronicky. Správa nemocnice nebola podľa sťažovateľa výpisom zo zdravotnej dokumentácie v zmysle § 24 ods. 1 zákona o zdravotnej starostlivosti, nemala náležitosti takéhoto výpisu, obsahovala aj nepravdivé tvrdenia o sestre [REDAKOVANÉ] a správaní jeho príbuzných, podpísal ju nielen lekár, ale aj riaditeľ nemocnice. O zdravotnom stave syna sťažovateľa bol oboznámený aj riaditeľ nemocnice, osoby na sekretariáte nemocnice, administratívny aparát Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava V. Ďalej namieta, že správa nemocnice nekorešpondovala s lekáorskými správami [REDAKOVANÉ].

8. Okrem uvedeného sťažovateľ považuje za klamlivé, resp. nelogické či nesprávne (takmer všetky) jednotlivé vyjadrenia krajskej prokuratúry uvedené v odôvodnení napadnutého upovedomenia. Poukazuje na čl. 8 dohovoru, čl. 10 Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne, Európsku chartu práv pacientov, ako aj čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 ústavy predstavujúce garancie práva na súkromie pacienta a s tým súvisiacu povinnosť mlčanlivosti vyplývajúcu z § 11 ods. 9 písm. f) zákona o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a § 80 ods. 3 a 4 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti“).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým postupom a uznesením okresnej prokuratúry (o zamietnutí jeho sťažnosti proti uzneseniu o odmietnutí trestného oznámenia) a postupom a upovedomením krajskej prokuratúry (o výsledku preskúmania postupu prokurátorky), ktoré vychádzajú podľa sťažovateľa z nesprávneho záveru, že zdravotnícky pracovník môže poskytnúť na vyžiadanie orgánov činných v trestnom konaní zákonom chránenú informáciu bez pozbavenia povinnosti mlčanlivosti, z čoho sťažovateľ vyvodzuje ich arbitrárnosť a zároveň namieta ich nedostatočné odôvodnenie, keďže neobsahujú odpovede na ním vznesené podstatné námietky.

III.1. K namietanému porušeniu práva napadnutým postupom a uznesením okresnej prokuratúry:

10. V súvislosti s touto časťou ústavnej sťažnosti sťažovateľ ústavný súd pripomína, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu,

ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu.

11. Sťažovateľ podal vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry žiadosť o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodovania, o ktorej konala krajská prokuratúra, výsledkom čoho je napadnuté upovedomenie. K tejto žiadosti ako účinnému prostriedku nápravy pozri napr. IV. ÚS 317/2022, I. ÚS 542/2024, I. ÚS 151/2025. Za týchto okolností je právomoc ústavného súdu vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry vylúčená, preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práva napadnutým postupom a upovedomením krajskej prokuratúry:

12. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd. V ústave ani v Trestnom poriadku nie je upravené právo jednotlivca, aby na základe jeho trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám. Ak orgány činné v trestnom konaní po zvážení všetkých okolností prípadu nerozhodli o trestnosti skutku, ktorý bol predmetom trestného oznámenia sťažovateľa, nemohli porušiť jeho zákonom ani ústavou chránené práva. Nikto totiž nemá právny nárok a už vôbec nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu bolo vyhovené. Ak vykonané dôkazy, resp. zistenia orgánov činných v trestnom konaní nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže príslušný orgán činný v trestnom konaní začať konať alebo pokračovať v konaní, prípadne nariadiť, aby sa trestné konanie začalo alebo v ňom pokračovalo. Skutok (alebo určitý dej, ktorý sa odohral) sa nestáva trestným činom len preto, lebo ho za trestný čin označí poškodený, resp. oznamovateľ (porov. I. ÚS 466/2023, II. ÚS 229/2022).

13. Ústavný súd považuje za vhodné pristaviť sa pri pojmovom vymedzení charakteru napadnutého upovedomenia krajskej prokuratúry. Zo sémantického hľadiska sa upovedomením orgánu činného v trestnom konaní rozumie poskytnutie vyrozumienia o procesnom úkone (vykonanom alebo plánovanom) alebo na základe žiadosti subjektu trestného konania o tom, či je v jeho právomoci vyhovieť podaniu podávateľa a v pozitívnom prípade oznámiť mu rozsah prijatých opatrení. Ak argumenty podávateľa nemožno akceptovať, v upovedomení sa uvedú dôvody, ktoré bránia prijať ním požadované opatrenia. Pokiaľ ide o náležitosti upovedomenia, Trestný poriadok ich nepredpisuje. Samotný obsah a rozsah upovedomenia je tak ponechaný na úvahe jeho spracovateľa. Napriek tomu musí mať upovedomenie orgánov činných v trestnom konaní takú kvalitu, ktorá zodpovedá povahe procesného úkonu, ktorého sa dotýka, obsahu podania podávateľa a osobitostiam trestného konania, najmä jeho štádiu, v ktorom sa poskytuje. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené dodáva, že na inštitút upovedomenia nemožno klásť rovnaké požiadavky,

aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu (resp. judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva) kladené na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí (I. ÚS 147/2022, I. ÚS 402/2022).

14. Vychádzajúc zo skutočnosti, že každý má zákonný nárok na to, aby sa jeho podaniami, návrhmi a sťažnosťami kompetentné orgány zaoberali a aby ich vybavili (III. ÚS 173/2018) a že o porušení označených práv sťažovateľa by bolo možné uvažovať za okolností, že by orgány činné v trestnom konaní nevenovali jeho podaniam (trestnému oznámeniu, sťažnosti a žiadosti) pozornosť, ktorú vyžaduje zákon (I. ÚS 345/2023), ústavný súd pristúpil k posúdeniu spôsobu, akým orgány činné v trestnom konaní podania sťažovateľa vyhodnotili (I. ÚS 151/2025).

15. Orgány činné v trestnom konaní musia mať na základe zhromaždených podkladov na preverovaní trestného oznámenia do takej miery zistený skutkový stav, že neexistujú žiadne dôvodné pochybnosti, že vec mala byť odmietnutá, a teda nebol dôvod na vedenie trestného stíhania. Na začatie trestného stíhania postačuje podozrenie zo spáchania trestného činu. Podozrenie znamená, že na základe určitých skutočností je daná pravdepodobnosť, že osoba vykonala skutok, ktorý vykazuje známky naplnenia skutkovej podstaty trestného činu podľa hmotnoprávneho predpisu – Trestného zákona. Odmietnutie veci v postupe pred začatím trestného stíhania tak primárne prichádza do úvahy, keď sa trestné oznámenie prijalo, doplnilo, informácie v ňom sa zákonnými spôsobmi preverovali a zo zistených skutočností vyplýva, že skutok popísaný v trestnom oznámení sa nestal, alebo tento skutok nie je trestným činom takým, aký predpokladal oznamovateľ a ani iným trestným činom a nie je ani dôvod na odovzdanie veci na správne konanie (porov. Čentěš, J., Kurilovská, L., Šimovček, I., Burda, E. a kol. *Trestný poriadok II.* § 196 – 569. Bratislava : C. H. Beck, 2021, s. 28 a nasl.).

16. Z odôvodnenia napadnutého upovedomenia krajskej prokuratúry vyplýva, že neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie právoplatných rozhodnutí, čo sa zakladá na závere o nenaplnení objektívnej ani subjektívnej stránky trestného činu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi ani iného trestného činu. Orgány činné v trestnom konaní založili svoj záver na kľúčovom argumente, že správu nemocnice, ktorú materiálne vyhodnotili ako výpis zo zdravotnej dokumentácie, bolo možné podať aj bez zbavenia mlčanlivosti podozrivých osôb.

17. Podľa § 11 ods. 9 písm. f) zákona o poskytovaní zdravotnej starostlivosti pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti má každý právo za podmienok ustanovených týmto zákonom na zachovanie mlčanlivosti o všetkých údajoch týkajúcich sa jeho zdravotného stavu, o skutočnostiach súvisiacich s jeho zdravotným stavom, ak v prípadoch ustanovených osobitným predpisom (§ 80 ods. 3 zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, pozn.) nie je zdravotnícky pracovník zbavený tejto mlčanlivosti.

18. Podľa § 80 ods. 3 zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti je zdravotnícky pracovník povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s výkonom svojho povolania; táto povinnosť sa primerane vzťahuje aj na osobu určenú poskytovateľom podľa osobitného predpisu a nie je ňou dotknutý výkon oprávnení a povinností iných subjektov podľa osobitných predpisov.

19. Podľa § 80 ods. 5 zákona poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti povinná mlčanlivosť sa neporuší postúpením zdravotnej dokumentácie medzi lekármi poskytujúcimi zdravotnú

starostlivosť, ako aj v ďalších prípadoch ustanovených osobitným predpisom (§ 24 a 25 zákona o poskytovaní zdravotnej starostlivosti).

20. Podľa § 24 ods. 4 písm. f) zákona o zdravotnej starostlivosti je poskytovateľ povinný na základe písomného vyžiadania, ak v písmene a) nie je ustanovené inak, bezodkladne poskytnúť výpis zo zdravotnej dokumentácie v rozsahu, ktorý priamo súvisí s účelom vyžiadania, orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu.

21. Z uvedeného je zrejmé, že vyhotovenie a poskytnutie výpisu oprávneným subjektom na základe ich písomného vyžiadania nepredstavuje porušenie povinnej mlčanlivosti zdravotníckeho pracovníka (porov. Humeník, I., Kováč, P. a kol. *Zákon o zdravotnej starostlivosti. Komentár*. 2. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2023. s. 653 a nasl).

22. Ústavnú udržateľnosť napadnutého upovedomenia, v ktorom krajská prokuratúra poskytla sťažovateľovi odpoveď na tento v prejednávanej veci kľúčový argument, nemôže spochybniť ani sťažovateľom formálne rozlišovanie medzi žiadosťou podľa § 3 ods. 1 Trestného poriadku a žiadosťou podľa § 24 ods. 4 zákona o zdravotnej starostlivosti a z uvedeného vyvedené presvedčenie o potrebe zbavenia mlčanlivosti podozrivých pred podaním správy vyšetrovateľke. Krajskou prokuratúrou zvolený materiálny prístup vyhodnocujúci žiadosť vyšetrovateľky, ako aj správu nemocnice podľa ich obsahu nespôsobuje podľa názoru ústavného súdu sťažovateľom tvrdenú arbitrárnosť napadnutého upovedomenia. Krajská prokuratúra výslovne reagovala aj na námietku sťažovateľa o potrebe vykonať výsluch podozrivých osôb a vyjadrila sa aj k sťažovateľom tvrdenému „zlému“ úmyslu podozrivých pri vypracovaní predmetnej správy a jej nepravdivosti.

23. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého upovedomenia krajskej prokuratúry (ako aj jemu predchádzajúceho uznesenia okresnej prokuratúry) s prihliadnutím na obsah ústavnej sťažnosti sťažovateľa dospel k záveru, že orgány činné v trestnom konaní sa trestným oznámením, sťažnosťou, ako aj žiadosťou sťažovateľa riadne zaoberali, ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedali právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace so zisťovaním naplnenia najmä objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi (porušenie všeobecne záväznými právnymi predpismi ustanovenej povinnosti). Odôvodnenie jej upovedomenia považuje za dostatočné, zrozumiteľné a vyhovujúce požiadavkám, ktoré čl. 46 ods. 1 ústavy kladie na typ aktuálne preskúmaného konania a rozhodnutia (upovedomenia), a teda za ústavne akceptovateľné. Napadnuté upovedomenie nejaví známky sťažovateľom tvrdenej neodôvodnenosti, ale ani prípadnej arbitrárnosti.

24. V tejto súvislosti zároveň nemožno opomenúť skutočnosť, že rozhodnutia podľa § 197 Trestného poriadku nezakladajú prekážku veci rozhodnutej a opätovné konanie o predmetnom totožnom skutku pri zistení nových skutočností nie je porušením zásady *ne bis in idem*.

25. Ústavný súd sa už aj v minulosti opakovane vyjadril k sťažnostiam, v ktorých brojí proti nezačatiu trestného stíhania (II. ÚS 120/2018), a pripomenul, že základné práva a slobody sú v prvom rade ochranou jednotlivcov pred zásahmi zo strany štátnej moci. Trestné právo je formou štátnej represie. Ústavný súd chráni jednotlivcov pred represiou moci, a tak nemôže povzbudzovať represiu moci proti iným jednotlivcom. S istým nadnesením možno povedať, že ústavný súd páchatel'ov „prepúšťa“, ale „nezatvára“ ich (II. ÚS 229/2022, II. ÚS 73/2021).

26. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd je toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým upovedomením krajskej prokuratúry a namietaným porušením základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu